

Osztályozás

Tárgy

Hely

Személy

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Stefán János

1960. máj. 30.

Bajor Nagy Ernő

Megkezdődött az Ünnepi Könyvhét

Több mint 350 000 forint forgalom az első délelőttön

Ünnepe van a könyvnek: kilépett az utcára és június 5-ig nemcsak a boltok üvegablaka mögül, de az utcákon, tereken felállított sátrak pultjairól is odaszól mindannyiunknak — itt vagyok, olvassatok és szeressetek engem!

Az idei Ünnepi Könyvhéten a könyvterjesztés harmincöt-ezer munkatársa — több ember, mint amennyi Hunyadi Mátyás híres fekete seregében szolgált — buzgólkodik azon, hogy a remekírók klasszikus alkotásai és a legifjabb literátor nemzedék munkái egyaránt eljussanak mindazokhoz, akik a könyvet szeretik. A magyar könyvforgalom 1951 óta, amikor az egy főre jutó könyvvásárlás értéke 14 forint volt, 1959-ig ennek több mint háromszorosára, 45 forintra növekedett. Nézzük meg most, vajon ezekben a napokban is tovább növekszik-e a nyomtatott gondolat népszerűsége. Nézzük meg, hogyan fogadta Budapest a magyar- és világirodalmat az 1960-as Ünnepi Könyvhét első délelőttjén!

A vásárlók három fajtája

Azt hihetnők, ahányféle az ember, annyi féle a könyvvásárló. Hiszen láttunk fehérköpenyes orvost a Calvin téren, amint *izgatott sietséggel olvasott fel gyűrt receptlapról egy meglehetősen terjedelmes kívánság-listát* Aragontól Oravecz Förgácsok című könyvén át Kőlcsey összes műveig. Megfigyeltünk egy szeplős kislányt a Néphadsereg Színháza előtt, aki egyformán ragaszkodó szeretettel ölelte magához néger babáját és Diénes András Farkasles című kisregényét. Találkoztunk ezüstoffjú, idős emberrel, aki azt mondta: „*Kun Béláról keresek minden évben könyvet, de hiába.*” S tanúi voltunk annak, amikor egy fiatalember olyan mozdulattal nyújtotta át szerelmének Vas István verseit, mintha saját, vászonba kötött vallomásaival ajándékozna meg a leányt.

Ezen a délelőttön azonban mégis határozottan meg tudtuk különböztetni a vásárlók három csoportját: 1. bennfenteseket, akik gondosan összeállított jegyzék alapján vásároltak. Tudták, mi fog el egy-két nap alatt, ismerték a könyvkiadás csemegéit, s rögtön a nyitáskor ott voltak a sátraknál, nehogy lemaradjanak valamiről. 2. Az *inyenceket*, akik bele-belelapoztak a könyvekbe. Félhangosan skandálták a verssorokat és tűnődve mustrálgatták a papír színét, minőségét. Amikor elérték már azt a könyvű mámort, amit végül is kivált az emberből a borítólap színe, a bevezető mondatok, a szerzői nevek, a kötésformák ünnepi egyvelege, akkor szemérmesen és halkán becsomagolták négy-öt könyvet és derűsen távoztak. 3. A *szerecselovagokat*, akik kizárólag a borítólap és a cím alapján választották ki olvasmányukat. Ezt az örök könyvvásárló típust, amelyik rendületlenül hisz és ez esetben nem is csatlakozik a közmondásban, amely szerint a bátrakat a szerencse is segíti.

Az első dedikáció és egy meglepetés

A Néphadsereg Színháza előtti sátrornál ritka pillanat tanúi voltunk. Egy fiatal író, név szerint Galambos Lajos, életének első könyvnap dedikációját írta Gonoszkatyú című regényére. A Nemzeti Színház előtt viszont Tamási Áron írta új könyvébe, a Szírom és Boly-ba megállás nélkül a névre szóló ajánlásokat. Több mint egy órán át nem pihent meg kezében a toll s az író hamarjában azt sem tudta megmondani, hogy most megjelent műve a 26-ik vagy 27-ik könyve-e. Csak arra emlékezett pontosan, hogy a Hazai Tükörnek ötödik kiadása van most a sátrak pultjain.

S jelen lehettünk egy ifjú művésztörténész első könyvének meglepő sikerénél is. Artner Tivadarnak *Ismerkedés a művészettel* című munkájá-

(Erdi rajza)

A Nemzeti előtt a könyvhéten

ből már az első órában több száz darab kelt el. Ez a tény arra figyelmezteti könyvkiadásunkat, hogy milyen hallatlanul nagy szükség van a gyermekek esztétikai ismereteit bővítő, illusztrációkban gazdag, egyszerű szavakkal megírt kézikönyvekre.

Nehéz félnap alapján mérleget felállítani. Néhány tény azonban máris azt mutatja: az idei Ünnepi Könyvhét forgalma meghaladja a tavalyit. A Fővárosi Autóbuszüzem Fürs garázsának forgalmi dolgozói például több mint tízezer forintért vásároltak könyvet. Lőrincen a Vörösmarty utcai általános iskola tanulói mintegy háromezer forintot fordítottak könyvekre. A Moszkva téri könyvessátor vasárnap déli előtt két óra alatt háromezer forint értékben adott el könyvet. A Zrinyi Kiadó sátránál három óra alatt hétezer forintos forgalmat bonyolítottak le. Vasárnap délig a fővárosban az Ünnepi Könyvhét keretében több mint háromszázötvenezer forint értékű könyvet adtak el.

Bajor Nagy Ernő

Arról, hogy mi fog a legjobban, még nem is készülhetett statisztika. Igen sok lett el *Solohovnak* A hazáért harcoltak című könyvéből. Nagy örömet fogadta Thomas Mann A varázshegy című műve új kiadását. Nagy az érdeklődés *Quasimodo* Hazatérések című verskötete iránt. Igen keresik *Kodolányi* János Válaszútak című új társadalmi regényét, *Várnai* Zseni költeményét és *Molnár* Gábor Jaguárországban című útikönyvét.

A csillag azonban — s van-e akit ez meglep? — változatlanul: *Petőfi*. Az ő nevét halljuk legtöbbször a sátraknál. Veled ismerkedik legizgatottabban a gyermek, az ő sorait mormolja az új kötetben lapozva emlékezzen a felnőtt.

Ami jobb lehetne

És van, ami nem jó ezen az Ünnepi Könyvhéten.

Nem jó például, hogy Óbudán, a Flórián téren nem állítottak fel sátrat. És az sem jó, hogy a Fiastrók utcai lakótelepen csupán egy parányi könyvesbódé kínálja a könyvet.

Többen panaszták, hogy a könyvheti sátrakban — rádióamatőrök zsebkönyve kivételével — nem árúsítanak műszaki könyveket.

Általában nagyon drágának tartják *Kőlcsey* Ferenc összes műveinek mostani kiadását, mely 126 forint 30 filléres árral jelent meg.

Bár tizenhét magyar írónak csaknem százezer kötetben kiadott munkái jelentek meg ebből az alkalomból, ez is csak vázlatos képet ad a mai magyar irodalomról. Különösen feltűnt, hogy milyen kevés könyvvel szerepelnek a fiatal írók.